

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA

NEPRIKLAUSOMŲ EKSPERTŲ PATARIAMOSIOS TARYBOS SUDARYTOS
MINISTRO PIRMININKO 2020 M. GRUODŽIO 18 D. POTVARKIU NR. 183,
PASITARIMO PROTOKOLAS

Click here to enter text. Nr.

Vilnius

PASITARIMO DATA – 2021 m. kovo 29 d. 16.00 val.

PASITARIMO DALYVIAI:

Nepriklausomų ekspertų patiriamosios tarybos (toliau – Ekspertų taryba) nariai:

Ieva Brogienė	– Lietuvos skautijos vyriausioji skautininkė
Ligita Jančorienė	– Santaros klinikų Infekcinių ligų centro vadovė
Vidmantas Janulevičius	– Lietuvos pramonininkų konfederacijos prezidentas
Ramunė Kalėdienė	– Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Visuomenės sveikatos fakulteto dekanė
Valdas Pečeliūnas	– Santaros klinikų direktorius medicinai
Andrius Romanovskis	– Lietuvos verslo konfederacijos prezidentas
Paulius Skruibis	– Vilniaus universiteto Psichologijos instituto docentas, Suicidologijos tyrimų centro vadovas
Mindaugas Stankūnas	– Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Sveikatos vadybos katedros profesorius
Kęstutis Štaras	– viešosios įstaigos Centro poliklinikos direktorius
Vaidotas Zemlys-Balevičius	– UAB „Euromonitor International“ duomenų mokslininkas

Kiti dalyviai:

Ingrida Šimonytė	– Ministrė Pirmininkė
Giedrė Balčytytė	– Vyriausybės kanclerė
Arūnas Dulkys	– sveikatos apsaugos ministras
Živilė Simonaitytė	– sveikatos apsaugos viceministrė
Jurgita Grebenkoviėnė	– Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – SAM) kanclerė
Rasa Jakilaitienė	– Ministro Pirmininko patarėja
Živilė Gudlevičienė	– Ministro Pirmininko patarėja
Aistė Kairienė	– Ministro Pirmininko patarėja
Alminas Mačiulis	
Aistis Šimaitis	– Vyriausybės kanceliarijos Projektų valdymo grupės projektų vadovas
Eglė Gasiūnaitė	– Vyriausybės kanceliarijos vyriausioji patarėja teisės klausimais
Aistė Šukšta	– sveikatos apsaugos ministro patarėja
Loreta Ašoklienė	– SAM Sveikatos stiprinimo skyriaus vedėja
Lukas Galkus	– SAM Elektroninės sveikatos sistemos ir informacinių išteklių skyriaus vyriausiasis specialistas
Renata Surovec	– Vyriausybės kanceliarijos Ryšių su visuomene skyriaus vedėja
Nijolė Putrienė	– Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės patarėja
Aistė Zedelytė-Kaminskė	– Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės patarėja
Aurelija Urbonienė	– Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės patarėja

1. SVARSTYTA. Dėl COVID-19 situacijos.

A. Šimaitis, Vyriausybės kanceliarijos Projektų valdymo grupės projektų vadovas, pristatė COVID-19 ligos epidemiologinę situaciją: tendencijos nesikeičia, visi rodikliai blogėja, išskyrus mirtingumo, stebimas naujų COVID-19 atvejų didėjimas, pandemijos pagreitis auga ir siekia plius

35 proc., ligoninėse situacija stabili, išskyrus Vilniaus regioną. Šiuo metu turimi COVID-19 genomo sekoskaitos rezultatai rodo spartų B.1.1.7 atmainos paplitimo augimą.

L. Galkus, Sveikatos apsaugos ministerijos Elektroninės sveikatos sistemos ir informacinių išteklių skyriaus vyriausiasis specialistas, pristatė situaciją, susijusią su vakcinavimo procesu. Pažymėta, kad balandžio mėnesio vakcinų bus gaunama ženkliai daugiau, planuojama iki balandžio mėnesio pabaigos suvakcinuoti 571 tūkst. dozių. Numatoma didesnę prioritetą skirti „juodosioms“ savivaldybėms, svarstyta galimybė skiepyti darbuotojus didesnėse įmonėse, kuriose susirinktų atitinkamas kiekis žmonių. Diskutuota, ar nebūtų tikslinga kuo daugiau žmonių paskiepyti I-ąja doze, bei ar negalima sutrumpinti AstraZeneca vakcinės tarpo tarp dviejų dozių (siūloma nuo 4 sav. iki 12 sav.). Pasiūlyta paprašyti Lietuvos infektologų draugijos pateikti mokslo įrodymais pagrįstą nuomonę dėl AstraZeneca vakcinavimo tarpo tarp dozių trumpinimo.

2. SVARSTYTA. Psichinė visuomenės sveikata karantino laikotarpiu – atliktų apklausų rezultatų apžvalga ir galima tolesnių sprendimų įtaka.

P. Skruibis, Vilniaus universiteto Psichologijos instituto docentas, Suicidologijos tyrimų centro vadovas, pristatė pandemijos poveikio visuomenės psichikos sveikatai ir paslaugų naudojimo tyrimo rezultatus ir pateikė išvadas: pusės apklaustųjų (49 proc.) emocinė būklė pablogėjo antrosios COVID-19 bangos metu (nuo 2020 m.) lyginant su vasaros laikotarpiu, geriausiai padeda įveikti stresą pandemijos metu bendravimas su artimaisiais, draugai, kolegomis (44 proc.), antroje vietoje – naršymas internete (37 proc.), daugumos šalies gyventojų fizinis aktyvumas sumažėjo (60 proc.), 29 proc. apklaustųjų teigė, kad pandemijos metu pablogėjo miegas, 2021 m. vasario mėn. 46,4 proc. Lietuvos gyventojų psichologinė gerovė buvo prasta, moterų psichologinė gerovė buvo prastesnė nei vyrų, lyginant su priešpandeminiu laikotarpiu (2013-2017 m.) suprastėjo 26-45 m. žmonių psichologinė gerovė, 19,8 proc. gyventojų turėjo depresijos ar nerimo sutrikimui būdingų požymių ir t. y. 5 kartus daugiau nei reprezentatyvioje Vokietijos gyventojų imtyje priešpandeminiu laikotarpiu, didesni depresiškumo ir nerimo indekso įverčiai buvo tarp moterų, amžiaus grupėje 18-45 m., mažiausias pajamas gaunančių tyrimo dalyvių bei moksleivių, studentų ir namų šeimininkių.

Diskusijos vyko apie tai, kad kai kurių veiklų atlaisvinimas lauke galėtų pagerinti psichologinę būseną. Kadangi kaukių dėvėjimas kelia įtampą, nesiūloma grąžinti kaukių dėvėjimo lauke.

3. SVARSTYTA. Karantino priemonės ir tolesnis pandemijos valdymas.

M. Stankūnas, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Sveikatos vadybos katedros profesorius pristatė COVID-19 eigos galimus scenarijus bei inovatyvius sprendimus, valdant viruso plitimą, atsižvelgiant į psichologinę, socialinę bei ekonominę situaciją.

Taryba šiuo metu nesiūlo įvesti griežtesnių reikalavimų, tačiau pažymėta, kad būtina griežtinti reikalavimų kontrolę ir gerinti komunikaciją apie galiojančius karantino ribojimus. Kadangi karantinas užsitęsė, būtini inovatyvūs sprendimai, atlaisvinant įvairias veiklas. Jeigu tęsis eksponentinis epidemijos augimas, reikėtų svarstyti klausimą dėl komendanto valandos įvedimo, tuo pačiu metu saugiai atveriant kai kurias veiklas. Savivaldybėms galėtų būti suteikiama daugiau savarankiškumo, valdant pandemiją. Mokyklų atvėrimo klausimas taip pat lieka labai aktualus.

NUSPRESTA. Matant, kad britiškos atmainos atvejai auga eksponentiškai, o gyventojai prastai laikosi jau esančių ribojimų, siūloma Vyriausybei svarstyti:

1. „Juodose savivaldybėse“ įvesti ribojimą bendrauti daugiau nei su vieno šeimos ūkio nariais (uždaroje erdvėje).
2. Priminti rekomendaciją, kad kaukės turi būti dėvimos ir lauke, kai negalima išlaikyti 2 metrų atstumo.
3. Komunikuoti apie taikomas karantino priemones šiuo metu, aiškiai nurodant, kokios veiklos šiuo metu yra leidžiamos.

4. Perskirstyti vakcinas ir didesnį jų kiekį skirti "juodosioms savivaldybėms".
5. Padidinti žmogiškųjų išteklių pajėgumus kontaktų atsekimui pasitelkiant savanorius ir kitas organizacijas, pvz.: studentus medikus, Šaulių sąjungą.
6. Didinti testavimo apimtį.

PRIEDAI:

1. Pandemijos poveikio visuomenės psichikos sveikatai ir paslaugų naudojimo tyrimo rezultatai, P. Skruibio pristatymas
2. M. Stankūno pristatymas.

Pasitarimo pirmininkė

Ramunė Kalėdienė

Protokolavo

Aurelija Urbonienė